

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1940.

Första kammaren.

Nr 12.

Söndagen den 25 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 1.30 e. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 60, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 26 och 30 §§ lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering, m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 64, angående civiltekniska luftskyddsåtgärder vid statens kraftverksanläggningar.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 66, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 7 § lagen den 12 juni 1931 (nr 233) om behandling av alkoholister (alkoholistlag).

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 67, angående befrielse för stenarbetaren Karl Edvin Karlsson från skyldighet att till kronan utgiva viss ersättning; nr 68, angående anslag till statens transportkommission; och nr 69, angående upplåtelse av kronan tillkommande rätt till inmutat område.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 70, angående avlöningsförmåner till sekreterare hos hushållningssällskap samt jordbruks- och mejerikonstuler under tjänstledighet för militärtjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 71, med förslag till lag angående ändrad lydelse av fjärde stycket i övergångsbestämmelserna till lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling, m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 73, angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 74, angående anslag till statens skeppsprovninganstalt; samt nr 75, angående beredande av sjukhusvård i Sverige åt krigsinvalider från Finland m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 76, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 2 juni 1916 (nr 180) om skyddskoppypning.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtanden nr 10 och 38—43, bevillningsutskottets betänkande nr 4 samt bankoutskottets utlåtande nr 3.

Ang. meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutalagen.

Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om riksdagens samtycke till meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350).

I en till riksdagen avlåten, den 23 februari 1940 dagtecknad proposition, nr 78, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, hade Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att samtycka till att Konungen, i huvudsaklig överensstämmelse med vid protokollet fogade förslag till valutaförordning och instruktion för riksbankens valutakontor, meddelade förordnande som avsåges i 1 § valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350).

Utskottet hade i det nu föreliggande utlåtandet på anförda skäl hemställt, att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Herr von Heland: Herr talman! Den efter krigsutbrottet inträdda nya situationen på penningmarknaden har bland annat medfört betydande förändringar i ränteläget. Att den sedan lång tid tillbaka lätta penningmarknaden fullständigt förändrats, torde åtminstone till en viss del bero på att regeringen ej i tid hade förslag klara för att kunna hejda kapitalexporten. Jag beklagar alltså, att regeringen ej i tid vidtagit åtgärder i valutavårdande syfte.

Emellertid har jag den uppfattningen, att enbart en valutareglering ej är till fyllest för att bemästra de svårigheter, som det här gäller. Det synes mig sålunda likaledes beklagligt, att ej regeringen i tid för riksdagen framlagt effektiva förslag om åtgärder för att begränsa importen. För min del är jag tveksam, huruvida en *allmän* importreglering är lämplig att vidtaga, detta mest på grund av svårigheterna att bedöma blivande licensansökningar, besvär och svårigheter för *samtliga* importörer och den stora stab av tjänstemän, som i så fall det vore nödvändigt att anställa. Jag efterlyser dock importförbud och reglering av den s. k. lyximporten, varvid en blivande importförbudslista enligt min mening efter hand skulle kunna utökas med nya positioner.

Jag har, herr talman, endast velat framhålla dessa mina egna synpunkter och har intet annat yrkande än om bifall till utskottsförslaget.

Efter härmed slutad överläggning bifölls vad utskottet i förevarande utlåtande hemställt.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran bankoutskottets utlåtande nr 12, första lagutskottets utlåtanden nr 7 och 8 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 1 och 9.

Anmäldes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 60, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om riksdagens samtycke till meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350).

Skrivelseförslaget godkändes under förutsättning att utskottets hemställan i utlåtande nr 4 bifölles även av andra kammaren.

På framställning av herr talmannen beslöts att jordbruksutskottets utlåtanden nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner, och nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till åtgärder för avhjälpande av stråfoderbrist på Öland, skulle uppföras främst bland två gånger bordlagda ärenden på föredragningslistan för kammarens sammanträde nästkommande onsdag.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 1.40 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
